



ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro



Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Doamnei Alexandra Ana Maria Zară

Președinte

Autoritatea Națională pentru

Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități

AVOCATUL POPORULUI

REGISTRATURĂ GENERALĂ

IEȘIRE Nr. 6086 / 16. FEB. 2026

Domnului Patrick Mandisodza

Președinte

Comisia superioară de evaluare a persoanelor

adulte cu handicap

Autoritatea Națională pentru

Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități

RECOMANDAREA

nr. 26 din 16. FEB. 2026

privind necesitatea soluționării cu celeritate contestațiilor formulate de către persoanele cu handicap și de comunicare a datelor solicitate de către instituția Avocatul Poporului

Prin petiția înregistrată sub nr. 18404/2025, dna. _____, fiul dlui. _____, și-a exprimat nemulțumirea față de încadrarea tatălui său în grad de handicap accentuat - potrivit certificatului nr. _____ deși anterior, prin sentința civilă nr. _____, pronunțată în dosarul nr. _____.

Tribunalul Galați a amulat un certificat de încadrare în grad de handicap eliberat dlui _____ în anul 2023, reținând, în esență, că reclamantul necesită acordarea unui ajutor permanent din partea unei alte persoane.

Fuță de aspectele ce fac obiectul petiției ne-am adresat inițial Comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap Galați, iar ulterior a fost efectuată o anchetă la DGASPC Galați și la Comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap Galați pentru verificarea ansamblului aspectelor invocate.

Ancheta efectuată la data de 11 iulie 2025, de către reprezentanții instituției Avocatul Poporului la DGASPC Galați care a evidențiat, între altele, aspecte referitoare la necunoașterea dispozițiilor sentinței civile

nr. a Tribunalului Galați, pronunțată în favoarea petentului la momentul redactării raportului de evaluare complexă a petentului din 26 mai 2025 (necomunicată de serviciul juridic); constatarea asistenților sociali la data de 7 mai 2025, data efectuării ultimei anchete sociale, în sensul că petentul depinde de alte persoane pentru prepararea și servirea hranei, pentru conformarea la recomandările medicale, faptul că petentul este incapabil în privința activităților gospodărești, gestionarea propriilor venituri și utilizarea mijloacelor de transport, dar participă spontan la activități ”pe timp liber”; concluziile evaluării psihologice din 26 mai 2025 ce a relevat tulburări de concentrare a atenției, dificultăți în diferite activități motorii de coordonare, gândire săracă, cooperant, dificultăți în recunoașterea unor persoane din familie, tulburări ale funcțiilor de organizare a activităților zilnice, incapacitate de a lua decizii, afectarea capacității de concentrare a atenției și memoriei, orientare temporo-spațială parțială și datele rezultate din analiza comparativă a anchetelor sociale și ale evaluărilor psihologice ale petentului în perioada 2023 – 2025 din care rezultă o îmbunătățire a memoriei petentului, a participării la activități, a valorilor obținute la testul MMSE efectuat de psihologul SECPAH () și a scorului GAFS (), precum și concluzia Comisiei de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Galați în sensul că evaluarea psihologică nu corespunde cu starea de sănătate a bolnavului.

Ulterior efectuării anchetei am revenit cu o nouă adresă la anterior menționata Comisie, solicitând informații suplimentare vizând aspectele indicate în cele ce preced.

Prin adresa nr. 45187/2025 DGASPC Galați ne-a comunicat răspunsul Comisiei de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Galați din care rezultă, în esență, între altele, că ancheta socială întocmită în luna mai 2025 de Primăria Galați ”precizează (...) că beneficiarul își poate îndeplini marea majoritate a itemilor în mod ”parțial”, ceea ce conduce spre acordarea gradului accentuat, nefiindu-i încălcate drepturile la autonomie și demnitate”. S-a mai menționat că ”din punct de vedere al evaluării complexe, participarea spontană la activități conduce la o anumită autonomie și o deteriorare cognitivă parțială și nu totală”, și că ”raportul de evaluare complexă nu are ca și concluzie îmbunătățirea stării de sănătate a beneficiarului, conform criteriilor medico-psiho-sociale aprobate prin Ordinul ministrului muncii, familiei și egalității de șanse și al ministrului sănătății publice nr. 762/1992/2007, încadrarea în grad și tip de handicap pentru diagnosticul de , indiferent de etiologie, se realizează prin aplicarea testului MMSE, a scalei GAFS, prin studierea documentației depusă la dosar, prin observație și interviu (...) și nu prin diagnosticarea cu ”.

Petentul a contestat certificatul de încadrare în grad și tip de handicap nr. mai 2025 și ne-a comunicat că nu a primit până în prezent nici un răspuns din partea Comisiei Superioare de evaluare a persoanelor adulte cu handicap.

Având în vedere răspunsul Comisiei de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Galați, la datele de 24 septembrie 2025, 11 noiembrie 2025 și 9 ianuarie 2026 ne-am adresat Comisiei superioare de evaluare a persoanelor adulte cu handicap solicitând informații privind situația dlui , inclusiv prin raportare la considerentele hotărârii judecătorești amintite. Adresele din lunile septembrie și noiembrie 2025 au fost transmise spre știință și ANPDPD. La data de 9 ianuarie 2026 am sesizat și ANPDPD referitor la lipsa unui răspuns din partea Comisiei Superioare.

În pofida revenirilor repetate la instituția anterior menționată, până în prezent nu am primit nici un răspuns din partea acesteia și a ANPDPD.

Situația nu este singulară, și în alte dosare instrumentate în cadrul Domeniului Drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap confruntându-ne cu aceeași pasivitate a Comisie Superioare, această pasivitate fiind relevată și de aserțiunile mai multor petenți¹, care sesizează nesoluționarea în termenul legal de 60 de zile a contestațiilor de către această Comisie.

*

**

Așa fiind, având în vedere:

- art. 90¹ alin 1, lit. a din Legea nr. 448/2006 potrivit căruia în structura Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități funcționează:

a)Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, denumită în continuare Comisia superioară, cu activitate decizională în soluționarea contestațiilor la certificatele de încadrare în grad și tip de handicap, emise potrivit dispozițiilor art. 87 alin. (4), și de coordonare metodologică și monitorizare a activității de evaluare și încadrare în grad și tip de handicap;

- art. 90² alin. 1 și 5 din aceeași lege, potrivit căruia principalele atribuții ale Comisiei superioare sunt:

a)asigură coordonarea metodologică și monitorizarea activității de evaluare și încadrare în grad și tip de handicap;

a²) soluționează, prin admitere sau respingere, contestațiile formulate în condițiile prevăzute la art. 87 alin. (5), la certificatele de încadrare în grad și tip de handicap eliberate de comisiile de evaluare, și transmite soluția comisiilor de evaluare județene sau ale sectoarelor municipiului București, pentru punerea ei în aplicare;

(5)Comisia superioară are obligația de a îndeplini atribuțiile prevăzute la alin. (1) lit. a2) în termen de 60 de zile lucrătoare de la data înregistrării contestației.

- art. 1 alin. 1 și 2 din Regulamentul din 7 noiembrie 2024 de organizare și funcționare a Comisiei superioare de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, aprobat prin Ordinului președintelui ANPDPD nr. 1048/2024 ²

- prevederile art. 8 alin. 2 din Legea nr. 448/2006, potrivit căruia Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap elaborează politici și asigură monitorizarea și controlul respectării drepturilor persoanelor cu handicap;

¹ Spre exemplu Dosarele nr. 2996/2026 și nr. 43285/2025

² (1)Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, denumită în continuare Comisia superioară, este organizată și funcționează în conformitate cu prevederile art. 90¹ și 90² din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare lege. în structura Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, denumită în continuare Autoritate.(2)Comisia superioară are activitate decizională în soluționarea contestațiilor la certificatele de încadrare în grad și tip de handicap, emise potrivit dispozițiilor art. 87 alin. (4) din lege, și desfășoară activități de coordonare metodologică și de monitorizare a activității de evaluare și încadrare în grad și tip de handicap.

- *prevederile art. 3 alin. 1 din HG nr. 234/2022* privind atribuțiile, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, potrivit căruia Autoritatea coordonează la nivel central activitățile de protecție și promovare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, elaborează politicile, strategiile și standardele în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități, asigură urmărirea aplicării reglementărilor din domeniul propriu și controlul activităților de protecție și promovare a drepturilor persoanelor cu dizabilități.

- *prevederile art. 4 alin. 1, lit. a, c, d și e din HG nr. 234/2022* potrivit căruia Autoritatea îndeplinește în domeniile proprii de competență următoarele funcții:

a) *de autoritate* - prin care exercită urmărirea modului în care sunt respectate și promovate, de către persoanele fizice sau juridice, de drept public ori privat, drepturile persoanelor cu dizabilități, în conformitate cu legislația în vigoare;

c) *de reglementare* - prin care inițiază proiecte de acte normative, inclusiv strategiile, în domeniul propriu de activitate, pe care le supune aprobării ministrului muncii și solidarității sociale;

d) *de coordonare* - prin care asigură aplicarea unitară a actelor normative, a politicilor și strategiilor din domeniul propriu de activitate;

e) *de control și monitorizare* a respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități;

- *situația particulară, caracterizată printr-o vulnerabilitate sporită a persoanelor cu handicap și protecția specială de care aceste persoane trebuie să se bucure* (art. 50 din Constituție), *ceea ce presupune inclusiv soluționarea cu celeritate a cererilor și contestațiilor formulate de către aceste persoane;*

- *practica CEDO³ în materia drepturilor persoanelor cu dizabilități*, instanța europeană reținând că poate exista o încălcare a art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului în situații în care statele nu își îndeplinesc obligațiile pozitive inerente respectării efective a vieții private – constând, spre exemplu, în refuzul de a-i acorda reclamantului dreptul la o asistență adecvată (ca urmare a deficienței sale medicale cu privire la care se pretinde că a fost greșit încadrată) sau exercitând ingerințe în exercitarea dreptului în cauză, prin retragerea unui beneficiu preexistent, considerente deciziilor CEDO având în vedere vulnerabilitatea persoanelor cu dizabilități, nevoia lor de protecție, de respectare a demnității și a dreptului lor la autonomie;

- *prevederile art. 59 alin. 2 din Constituție* potrivit căruia autoritățile publice sunt obligate să asigure Avocatului Poporului sprijinul necesar în exercitarea atribuțiilor sale;

- *prevederile art. 4 din Legea nr. 35/1997* potrivit căruia autoritățile publice sunt obligate să comunice sau, după caz, să pună la dispoziția instituției Avocatul Poporului, în condițiile legii, informațiile, documentele sau actele pe care le dețin în legătură cu petițiile care au fost adresate instituției Avocatul Poporului, precum și cele referitoare la sesizările din oficiu și la vizitele anunțate sau inopinate pe care aceasta le efectuează pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice Mecanismului național de prevenire a torturii în locurile de detenție, acordându-i sprijin pentru exercitarea atribuțiilor sale.

³ Cauza Jivan contra României (nr. 62250/19), cauza Toader contra României (nr. 22415/22)
Cauza Diaconeasa împotriva României (nr. 53162/21)

- *Recomandarea Avocatului Poporului nr. 104/2024 adresată Președintelui ANPDPD și președintei Comisiei Superioare, ce a fost însușită, prin care s-a solicitat inițierea de demersuri, de natură administrativă și normativă, în vederea eficientizării activității de soluționare a contestațiilor și a respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități în cursul procesului de evaluare, inclusiv dreptul la demnitate.*

În temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituție, coroborat cu art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al Instituției Avocatul Poporului și anume apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

Președintele ANPDPD și Președintele Comisiei superioare de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, în exercitarea atribuțiilor legale, vor dispune măsuri pentru:

- soluționarea cu celeritate și cu respectarea termenului legal a contestațiilor formulate împotriva certificatelor de încadrare în grad de handicap, cu respectarea normelor interne și a practicii CEDO în materie;
- transmiterea în termen a informațiilor solicitate de către instituția Avocatul Poporului în exercitarea prerogativelor constituționale și legale.

Președintele ANPDPD și Președintele Comisiei superioare de evaluare a persoanelor adulte cu handicap vor informa pe Avocatul Poporului în termen de 30 de zile de la primirea recomandării cu privire la însușirea Recomandării și la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Renate Weber



